

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon br. 02/L-12

O POZORIŠTU

Skupština Kosova,

Na osnovu Ustavnog okvira o privremenoj samoupravi na Kosovu, Uredbe br.2001/9 od 15. maja 2001 godine, u skladu sa Poglavljem 5.1(g), 9.1.26 (a), u cilju odvijanja pozorišne aktivnosti na Kosovu,

Usvaja:

ZAKON O POZORIŠTU

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim Zakonom se uređuje funkcionisanje pozorišne delatnosti, osnivanje pozorišta i pozorišnih trupa (ansambala), njihovo upravljanje, menadžiranje i finansiranje, položaj pozorišnih glumaca i druga značajna pitanja za njihovu delatnost.

Definicije

Član 2

Pozorišna i scenska delatnost (u daljem tekstu: pozorišna delatnost), u skladu sa ovim zakonom, definiše se priprema i javno prikazivanje dramskih dela.

Član 3

U primeni ovog zakona, izrazi u nastavku imaju sledeće značenje:

- a. **Pozorišta** su ustanove koje javno prikazuju dramska dela i druga scenska dela;
- b. **Pozorišnom priredbom** smatra se neposredno insceniranje preko glumca i gledaoca;
- c. **Pozorišnim delom** smatra se stvaranje uživo, umetničko, jednog teksta, postupka, završene platforme, moguće za neposredno prikazivanje pred publikom;
- d. **Pozorišnom delatnošću** smatra se stvaranje, proizvodnja, izvođenje, trgovina, korišćenje i promovisanje pozorišnog dela, razvoj nacionalnih i univerzalnih pozorišnih dela, pozorišna edukacija i usluge vezane za ovu delatnost;

e. **Pozorišnim glumcima** smatraju se svi oni pojedinci, čije je delo unapred određeno da komunicira, neposredno, sa jednim određenim auditorijem. Pozorišnim glumcima smatraju se lica koja imaju odgovarajuću kvalifikaciju, ili, na osnovu sklonosti i iskustava u pozorišnim poslovima uživaju tretman pozorišnog glumca;

f. U skladu sa ovim zakonom, pozorišni umetnici su: glumci, režiseri, dramaturzi, scenografi, kostimografi, koreografi, slikari, dizajneri igrača kola, pevači, muzičari, dizajneri osvetljenja, kreatori efekata i zvukova, grimeri, izradjivači perika, stvaraoci i animatori lutaka, kompozitori i svi oni koji, kreativno doprinose stvaranju pozorišnog dela;

g. **Pozorišnom trupom** smatra se pravno lice, privatno ili javno, domaće ili međunarodno, koje preuzima odgovornost realizacije pozorišne delatnosti i uživa svojstvo titulara, odnosno vlasnika;

h. **Pozorišnim projektom** smatra se svaka ideja razvijena ili dopunjena do nivoa razumljivog tumačenja, uključujući sve potrebne elemente za realizaciju pozorišnog dela;

i. Pozorišni projekat može biti iz oblasti proizvodnje, edukacije, promovisanja, tradicionalni ili alternativni, privatni ili javni,

j. **Aplikacijom** smatra se zahtev pozorišta i pozorišnih trupa za finansiranje iz javnog fonda za realizaciju jednog ili više pozorišnih projekata;

k. **Finansijskom podrškom** smatra se masa finansiranja pozorišnog projekta dodeljena pozorištima i pozorišnim trupama iz javnog fonda;

l. Pozorišne trupe mogu biti stalne, privremene, ad-hoc grupe, individualne ili kolektivne.

POGLAVLJE II POZORIŠNE INSTITUCIJE I NJIHOVO ORGANIZOVANJE

Član 4

Pozorište je značajno u očuvanju i gajenju kulturnog identiteta, ali i dizajniranju i afirmaciji istog u zemlji i van nje. Pozorište je deo kulturne i umetničke svojine Kosova.

Član 5

Ovaj zakon garantira pravo za slobodnim umetničkim i scenskim izražavanjem i kreativnošću.

Član 6

Pozorišnu delatnost na Kosovu imaju pravo da obavljaju sva pravna i fizička lica, bez razlike na etničku, rasnu i polnu pripadnost.

Član 7

Pozorišna delatnost je od posebnog javnog značaja, stoga ulaganje u ovu delatnost je legitimno pravo korišćenja javnih fondova. Korišćenje javnih fondova isključuje mogućnost mešanja u umetničku slobodu.

Član 8

Javna pozorišta funkcionišu za javnu dobrobit i priznate su kao organizacije sa beneficiranim javnim statusom.

Član 9

Pozorišna delatnost na Kosovu odvija se u ova pozorišta:

- a. Nacionalno pozorište Kosova
- b. Gradska profesionalna pozorišta
- c. Gradska pozorišta
- d. Privatna pozorišta
- e. Pozorišne trupe
- f. Studenska pozorišta dramske umetnosti

Član 10

Nacionalno pozorište Kosova i gradska profesionalna pozorišta nastavljaju njihovu delatnost, u skladu sa ovim zakonom.

Član 11

Pozorišta mogu biti u javnoj i privatnoj svojini.

Član 12

U javnoj svojini su:

- a. Nacionalno pozorište Kosova
- b. Gradska profesionalna pozorišta
- c. Gradska pozorišta

Član 13

Javna pozorišta mogu se osnivati ukoliko su ispunjeni materijalni, tehnički, kadrovski i drugi uslovi utvrđeni ovim zakonom.

Član 14

Opravdanost za osnivanjem javnih pozorišta procenjuje Ministarstvo kulture, i nadležni opštinski organi.

Član 15

Privatna pozorišta, stalne trupe i druge pozorišne trupe mogu biti u svojini pravnih i fizičkih lica, domaćih ili stranih.

POGLAVLJE III

Finansiranje

Član 16

Nacionalno pozorište Kosova, gradska profesionalna pozorišta i gradska pozorišta su budžetske ili polubudžetske ustanove, koja se stvaraju ili transformišu u skladu sa važećim zakonodavstvom i u primeni ovog zakona.

Član 17

Sredstva za rad javnih pozorišta obezbeđuju se od:

- a. Budžeta MKOS-a;
- b. Gradskog, odnosno opštinskog budžeta;
- c. Sopstvenog prihoda, ostvarenog od delatnosti pozorišta;
- d. Od testamenta, sponzora, poklona i drugih prihoda.

Član 18

Sredstva za rad privatnih pozorišta obezbeđuju se:

- a. od vlasnika pozorišta;
- b. od sopstvenih prihoda, ostvarenih od pozorišne delatnosti;
- c. po mogućnosti od MKOS-a, kao i od Opštinskih direkcija kulture u kojima deluje pozorište;
- d. od testamenta, sponzora i drugih prihoda.

Član 19

MKOS izradjuje razvojnu politiku pozorišta, koju usvaja Ministar.

Član 20

Na osnovu zahteva godišnjih pozorišnih projekata, MKOS izradjuje za svaku kalendarsku godinu kriterijume za finansijsku podršku pozorišne delatnosti.

Član 21

MKOS je obavezna da objavljuje procedure aplikacije za finansijsku podršku.

Član 22

Javna pozorišta se obavezuju da za svaku kalendarsku godinu objavljuju u sredstva informisanja:

- a. Opšte ciljeve politike repertoara;
- b. Godišnji plan repertoara;
- c. Posete (turneje) u zemlji i inostranstvu.

POGLAVLJE IV
NACIONALNO POZORIŠTE KOSOVA

Član 23

Nacionalno pozorište Kosova je javna ustanova pozorišne umetnosti Kosova sa sedištem u Prištini.

Član 24

Nacionalno pozorište Kosova je pozorište koje gaji vrednosti nacionalne i svetske dramaturgije.

Član 25

Nacionalno pozorište Kosova treba da ima umetnički ansambl, rezidentan, sastavljen od, najmanje, trideset (30) kvalitetnih glumaca, svih generacija.

Član 26

Nacionalno pozorište Kosova ostvaruje provereni i održivi umetnički repertoar:

- a. Najmanje tri predstave nedeljno;
- b. Ostvaruje najmanje pet premijera pozorišnih predstava u toku jedne kalendarske godine;

Upravni odbor NPK

Član 27

Upravni odbor je nezavisni organ koji nadgleda rad upravljanja Nacionalnim pozorištem Kosova.

Član 28

Upravni odbor usvaja dugoročne politike razvoja pozorišta, uključujući umetničku politiku i rukovodeću strukturu.

Član 29

Upravni odbor je odgovoran za obezbeđivanje održavanja i razvoja objekta, kao i za obezbeđivanje finansijskih sredstava za aktivnost pozorišta.

Član 30

Upravni odbor usvaja godišnji budžet i program o pozorištu, kao i ima pristupa na urednu dokumentaciju i vođenje tekućeg računa.

Član 31

Upravni odbor bira visoke izvršne rukovodiocce pozorišta putem konkursa i na trogodišnji mandat:

- a. Generalnog direktora, i
- b. Umetničkog direktora.

Član 32

Izbor generalnog direktora NPK usvaja Ministar kulture.

Član 33

Ministarstvo najmanje jednom godišnje zahteva da se, tekući račun pozorišta egzaminira od strane jednog nezavisnog kontrolora, dokazanih kvalifikacija. Ovog kontrolora određuje Upravni odbor.

Članstvo Upravnog odbora

Član 34

Odbor treba da broji 7. ili 9. članova.

Član 35

Upravni odbor bira MKOS. Upravni odbor je odgovoran Ministarstvu za kulturu. Članovi Upravnog odbora treba da budu dobri poznavaooci ove oblasti.

Član 36

Upravni odbor bira se na trogodišnji mandat. Članovi Odbora mogu da se biraju ponovo na još jedan mandat. Jedna trećina članova Odbora mora da napušta Odbor, po rotacionom sistemu, pri čemu, članovi koji su najduže služili, treba da budu zamenjeni. Trajanje službe se računa od završnog datuma poslednjih izbora.

Član 37

Članovi Odbora nemaju pravo na nadoknadu za svoje usluge, osim u pokrivanju troškova koji se čine u toku obavljanja dužnosti.

Izvršno rukovodstvo

Član 38

Nacionalno pozorište Kosova i ostala javna pozorišta imaju dva visoka izvršna rukovodioca:

- a. Generalnog direktora, i
- b. Umetničkog direktora.

Član 39

Generalni direktor je odgovoran za poslovna pitanja pozorišta, uključujući:

- a. Izradu godišnjeg budžeta i njegovo prezentiranje ispred Odbora radi usvajanja;
- b. Pripremanje aplikacija za finansijsku podršku od javnih izvora;
- c. Predaju aplikacija i predloga za podršku od humanitarnih fondacija i biznisnih izvora;
- d. Monitorisanje prihoda i rashoda, u skladu sa budžetom;
- e. Obezbeđivanje uspešnosti radova na pozorištu preko odgovarajuće administrativne strukture;
- f. Pregovaranje i potpisivanje ugovora sa zaposlenim i samostalnim autorima, kao što su: pisci, režiseri, i td.;
- g. Ugovaranje poseta (turneja) u zemlji i inostranstvu;
- h. Nadzor marketinga i promovisanja pozorišta;
- i. Nadzor prodaje karata;
- j. Nadzor efikasnog menadžiranja održavanja zgrade, uključujući i brigu o klijentima, odnosno o gledaocima;
- k. Za svoje poslove i zadatke odgovara Upravnom odboru.

Član 40

Umetnički direktor u saradnji sa Upravnom odborom je odgovoran za umetnička pitanja pozorišta, uključujući:

- a. Izradu godišnjeg repertoara, u skladu sa umetničkom politikom usvojenom od Odbora;
- b. Izbor i klasifikaciju pozorišnih projekata sa kvalitativnog i kulturnog aspekta;
- c. Donosi odluku samo nakon što je upoznat sa primenjenim projektom i nakon što je odslušao tumačenja aplikanta;
- d. Umetnički direktor predlaže Upravnom odboru usvajanje umetničkih projekata;
- e. Vršiti predlog glumaca koji se pridružuju ansamblu, i podelu uloga za posebne produkcije;
- f. Predlog pisaca, režisera, scenografa, dizajnera, i td.;
- g. Podržava razvoj mladih talenata, posebno mladih pisaca;
- h. Saradjuje sa međunarodnim pozorišnim glumcima.

Glumci i ostali radnici NPK-a

Član 41

Izbor glumaca, radnika i ostalih eksperata pozorišta vrši se konkursom.

Član 42

Stalnog ansambla bira Stručna komisija, sastavljena od 5 članova: od kojih dva određuje Pozorište, dva osnivač i jedan član iz oblasti pozorišta. Isti način izbora primenjuje se i kod drugih javnih pozorišta.

Član 43

43.1. Glumci ansambla u javnom pozorištu zasnivaju radni odnos sa jednogodišnjim ugovorom, s pravom obnove ugovora, sve dok pozorište ima potrebu za njima.

43.2. Lica iz stava 1. ovog člana, sa kojima se neće potpisati nov ugovor o zapošljavanju, o tome se obaveštavaju najkasnije tri (3) meseci pre isteka roka ugovora.

43.3. Za realizaciju pozorišnog programa (repertoara) može se angažirati i drugo osoblje, ugovorom o radu, shodno zakonu.

Član 44

Pravo na penzijsko i zdravstveno osiguranje umetničkog osoblja iz redova pozorišnih glumaca izvan trajanja radnog odnosa u pozorištu, utvrđuje se posebnim odredbama, u skladu sa zakonom o radu.

Član 45

Bliže odredbe o načinu i posebnostima rada i organizovanja pozorišta, utvrđuju se statutom javnog pozorišta.

Član 46

Statut donosi Upravni odbor, a usvaja ga osnivač.

POGLAVLJE V

Druga javna pozorišta

Član 47

Pozorište se može osnivati ukoliko su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi o sigurnosti posetilaca, radnika i sredine oko pozorišta, kao i drugi zahtevi, postavljeni od osnivača pozorišta.

Član 48

Odredbe ovog zakona o upravljanju Nacionalnog pozorišta Kosova, na odgovarajući način primenjuju se i u organizaciji i funkcionisanju drugih javnih pozorišta.

Član 49

Javna pozorišta su u nadležnosti opština. MKOS može finansijski podržavati projekat programa do 50% (pedeset posto) iz fondova.

Član 50

Gradska profesionalna pozorišta su:

- a. Profesionalno pozorište grada Djakovice;
- b. Profesionalno pozorište grada Gnjilane.
- c. Celokupnu delatnost gradskih profesionalnih pozorišta MKOS može, finansijski, podržavati iznad 51%, analogno gradskom budžetu.

Član 51

Gradske profesionalne pozorišta mora da imaju umetnički ansambl, rezidentan, sastavljen od, najmanje, dvadeset (20) kvalitetnih glumaca svih generacija.

POGLAVLJE VI PRIVATNA POZORIŠTA

Član 52

Privatno pozorište može da osnuje svako pravno ili fizičko lice.

Član 53

Za osnivanje privatnog pozorišta potrebna je registracija kao pravni subjekat, pri nadležnim organima.

Član 54

Pozorište se može osnivati ukoliko su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi o sigurnosti posetilaca, radnika i sredine oko pozorišta, kao i drugi zahtevi, postavljeni od strane osnivača pozorišta.

Član 55

Privatna pozorišta osnivaju se i rade sopstvenim sredstvima domaćih i međunarodnih pravnih ili fizičkih lica.

Član 56

Privatnim pozorištima omogućuje se konkurisanje umetničkim projektima za finansijska sredstva i sredstva od odgovarajućih sponzora, jednako kao i javnim pozorištima.

Član 57

Privatna pozorišta su slobodna da ugovaraju usluge projekta, pod tržišnim uslovima.

Član 58

Projekti privatnih pozorišta mogu se podržavati i iz budžeta Ministarstva za kulturu, omladinu i sport, kao i iz budžeta opštine u okviru koje deluju.

POGLAVLJE VII
POZORIŠNE TRUPE

Član 59

Pozorišne trupe mogu biti stalne, privremene, ad-hoc grupe, individualne ili kolektivne.

Član 60

Pozorišne trupe imaju pravo da konkurišu projektima za finansijsku podršku pri MKOS, kao i pri opštinskim direkcijama u kojima deluju.

POGLAVLJE VIII
CENTRI KULTURE I UMETNOSTI (bivši domovi kulture)

Član 61

Centri kulture i umetnosti (bivši domovi kulture) su javne ustanove, koje imaju kapacitet i neophodnu fizičku i administrativnu infrastrukturu za usluge proizvodnje, edukacije, širenja, promovisanja i prikazivanja pozorišnog dela i drugih umetničkih i kulturnih dela.

Član 62

Centri kulture i umetnosti mogu se nazivati i u svojstvu jedne jedine umetnosti, ili, mogu imati druge nazive, odabrane u skladu sa funkcijama i potrebama ovih centara.

Član 63

Postojeći centri kulture i umetnosti su u javnoj svojini.

Član 64

Centri kulture i umetnosti zadržavaju pravo da stupe u ugovaračke odnose, usluga i saradnje sa pozorišnim trupama i drugim fizičkim i pravnim licima, koje obavljaju umetničku i kulturnu delatnost za posebne ili sezonske projekte.

Član 65

Zajednički život, pod istom i zajedničkom dugoročnom politikom i upravljanjem, između centra kulture i umetnosti i pozorišnih trupa (ili nekih drugih pravnih, privatnih ili javnih lica) ostvaruje se uz pristanak vlasnika centra i uz pravila zajedničkog života i biće uređen posebnim ugovorom, zasnovanim na načelima ovog zakona.

Član 66

Centar kulture i umetnosti, u skladu sa zahtevom – ponudom i tržišnim kretanjima, pregovara o tarifama usluga, koja se usvajaju od njihovih organa upravljanja.

POGLAVLJE IX

KAZNENE ODREDBE

Član 67

Novčanom kaznom od 1.000 – 5.000 evra, zbog prekršaja, kažnjavaju se pozorišta:

- a. Ukoliko ne sačuvaju materijal dokumentacije i ne vode evidenciju o tekućem radu;
- b. Ukoliko, u predviđenom roku, njihovu organizaciju i delatnost ne uskladjuju sa odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE X

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nadzor zakonitosti

Član 68

Nadzor zakonitosti u radu Nacionalnog pozorišta Kosova vrši MKOS, dok kod gradskih profesionalnih pozorišta obavljaju MKOS i opštinske direkcije za kulturu, na čijoj je teritoriji sedište pozorišta.

Član 69

Zgrada i infrastruktura Nacionalnog pozorišta Kosova, kao i gradskih profesionalnih pozorišta, ne mogu se otudjivati niti davati na upotrebu, osim u slučajevima kada ne ometaju uspešno ostvarivanje programa pozorišta. Sav prihod, koji se u tom slučaju stiče, treba da se preliva u Konsolidovani Budzet Kosova sa namenom za pozorište.

Član 70

Pozorišta su dužna da sačuvaju materijal dokumentacije za sve priredbe i da vode evidenciju o tekućem radu.

- a. Rukovodilac centralnog organa nadležne administracije će o radu kulture doneti detaljnije odredbe o očuvanju materijala dokumentacije i vodjenju evidencije.
- b. Pozorišta svih nivoa su dužna da dokumentaciju, arhivsku i registrovanu gradju sačuvaju u skladu sa odredbama o očuvanju arhivske gradje i arhivima.
- c. U slučaju kada pozorište prekida rad, dokumentacija, arhivska i registrovana gradja predaje se na čuvanje nadležnom arhivu.

Član 71

U roku od šest meseci po donošenju opštih akata o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada, Nacionalno pozorište Kosova i gradska profesionalna pozorišta, reformišu pozorišta, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 72

Do donošenja statuta javnih pozorišta primenjuju se odredbe statuta i drugih opštih akata postojećih pozorišta, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 73

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pozorišnoj i scensko-muzičkoj delatnosti («Službeni list Kosova», Br. 5/79).

Član 74

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini i proglašenja od strane Specijalnog Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

Zakon Br. 02/L-12
23 Mart 2005

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci